

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

KATALOG POŽADAVKŮ K MATURITNÍ ZKOUŠCE

ANGLICKÝ JAZYK 1

ZKOUŠKA ZADÁVANÁ MINISTERSTVEM ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Aktualizace katalogu schváleného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy dne 4. 10. 2005
pod č. j. 26 674/05-2/2

Zpracoval: CENTRUM PRO ZJIŠŤOVÁNÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dne 14. 3. 2006 pod č. j.4606/06 -2
s účinností od školního roku 2007/2008

OBSAH

1. Úvod
 2. Obecná specifikace zkoušky z anglického jazyka 1 zadávané Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy
 3. **Maturitní požadavky** (specifické cíle) k maturitní zkoušce z anglického jazyka 1 zadávané Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy
 4. Příklady formátů úloh
-

1. ÚVOD

Účel a obsah katalogu

Anglický jazyk 1 patří mezi zkouškami zadávanými Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy k těm, které může žák skládat v rámci společné i profilové části maturitní zkoušky. Účelem Katalogu požadavků k maturitní zkoušce – anglický jazyk 1 je poskytnout všem jeho uživatelům informace o požadavcích kladených na žáky vzdělávacích programů v oborech vzdělání vedoucích k dosažení středního vzdělání s maturitní zkouškou. Katalog rovněž obsahuje popis zkoušky a příklady úloh, které mohou být do zkoušky zařazeny.

Pedagogické dokumenty ke katalogu a k maturitní zkoušce

Výchozím podkladem pro zpracování tohoto katalogu se stal Katalog požadavků ke společné části maturitní zkoušky v roce 2004 – Anglický jazyk¹ a stávající platné pedagogické dokumenty. Zároveň byla zohledněna skutečnost, že na některých středních školách již jsou ověřovány rámcové vzdělávací programy (RVP). Katalog definuje maturitní požadavky tak, aby si je mohli osvojit žáci bez ohledu na typ programového dokumentu, z něhož vychází studijní plán dané školy. V požadavcích je brána v potaz i možnost využít výsledky zkoušky z anglického jazyka 1 zadávané ministerstvem při přijímacím řízení na vysoké školy.

2. OBECNÁ SPECIFIKACE MATURITNÍ ZKOUŠKY Z ANGLICKÉHO JAZYKA 1 ZADÁVANÉ MŠMT

Maturitní zkouška je tvořena písemnou a ústní částí. **Písemná část** maturitní zkoušky zahrnuje didaktický test, ve kterém jsou ve dvou samostatných subtestech ověřovány receptivní řečové dovednosti (poslech a čtení s porozuměním) a jazyková kompetence žáka, a strukturovanou písemnou práci, ve které je ověřována produktivní řečová dovednost žáka – písemný projev. V **ústní části** maturitní zkoušky je ověřována produktivní řečová dovednost žáka – ústní projev.

MATURITNÍ ZKOUŠKA Z ANGLICKÉHO JAZYKA 1			
PÍSEMNÁ ČÁST			ÚSTNÍ ČÁST
DIDAKTICKÝ TEST		STRUKTUROVANÁ PÍSEMNÁ PRÁCE	ÚSTNÍ ZKOUŠKA
subtest	subtest		
poslech s porozuměním	čtení s porozuměním a jazyková kompetence	písemný projev	ústní projev

¹ Schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dne 5. 10. 2000 pod č. j. 28630/2000-2

Specifikace maturitní zkoušky z anglického jazyka 1 ve vybraných parametrech

	Dovednost/ kompetence	Váha ²	Vymezený čas	Počet částí	Typ textů/projevů	Typ a formát úloh
DIDAKTICKÝ TEST	Poslech s porozuměním	50 %	30 min. ³	3–4	Krátké monology/rozhovory	Uzavřené s výběrem odpovědi
					Středně dlouhý rozhovor	Uzavřené dichotomické
					Středně dlouhý monolog	Otevřené se stručnou odpovědí
					Krátké monology/rozhovory	Uzavřené s výběrem odpovědi
	Čtení s porozuměním		60 min.	4	Krátké texty	Uzavřené s výběrem odpovědi
					Středně dlouhý text	Uzavřené s výběrem odpovědi
					Dlouhý text	Uzavřené dichotomické
	Suma krátkých textů	Uzavřené přířazovací ⁴				
Jazyková kompetence		1	Středně dlouhý text	Uzavřené s výběrem odpovědi		
STRUKTUROVANÁ PÍSEMNÁ PRÁCE	Písemný projev	50 %	60 min.	1–2	Delší písemný projev	Otevřené se širokou odpovědí
					Krátký písemný projev	
ÚSTNÍ ZKOUŠKA	Ústní projev		15 min.	4	Samostatný ústní projev	Otevřené se širokou odpovědí
					Interakce	
					Hlasité čtení	

² vůči celé maturitní zkoušce z anglického jazyka 1

³ Údaj nezahrnuje čas na přepsání odpovědi do záznamového archu.

⁴ nebo uzavřené s vícenásobným přiřazením

Písemná část maturitní zkoušky

V **didaktickém testu** žáci pracují postupně se dvěma samostatnými sadami testových materiálů. Každá sada obsahuje *testový sešit* a *záznamový arch* na zaznamenání odpovědi žáka. Na titulní straně každého testového sešitu je uvedeno, jak postupovat při práci s testovým sešitem a při řešení testových úloh, kam a jak zapisovat řešení, jaké bodování je použito, jaký je vymezený čas na řešení úloh, jaké pomůcky je povoleno používat během testování apod.

- Testový sešit pro subtest *poslech s porozuměním* je rozdělen na 3–4 části, které jsou uvedeny instrukcemi⁵ v českém jazyce. Žák má během poslechu vymezený čas na seznámení se s úlohami a řešení úloh. Během poslechu žák uslyší každou nahrávku dvakrát. Žák zaznamenává odpovědi během poslechu do testového sešitu, na konci poslechového subtestu je vyzván, aby v časovém limitu přepsal odpovědi do záznamového archu. Během testování není povoleno používat žádné pomůcky.
- Testový sešit pro subtest *čtení s porozuměním a jazyková kompetence* je rozdělen do 5 částí, které jsou uvedeny instrukcemi⁷ v českém jazyce. Po instrukcích zpravidla následuje výchozí text a k němu se vztahující úlohy. Úlohy mohou být zařazeny před výchozím textem tehdy, pokud to vyžaduje ověřovaný specifický cíl (týká se např. dovednosti vyhledat a shromáždit informace – dichotomické úlohy). Font písma výchozích textů odpovídá standardním fontům velikosti 11⁶. V textech, u kterých je důležité zachovat autentičnost zdroje, může být použit méně běžný font písma. Žák může do testového sešitu psát a dělat si poznámky. Odpovědi žák zapisuje do záznamového archu během vymezeného času na testování. Během testování není povoleno používat žádné pomůcky.

Testový sešit pro **strukturovanou písemnou práci** je zpravidla rozdělen na 2 části, které jsou uvedeny instrukcemi v českém jazyce a zadáním v jazyce českém nebo anglickém. Délka požadovaného textu je dána slohovým útvarem a ověřovanými dovednostmi a je vždy v instrukcích vyjádřena počtem slov, respektive povoleným rozmezím počtu slov. V testovém sešitu je délka požadovaného textu také vyznačena řádky⁷. Žák zapisuje své odpovědi do testového sešitu na vyznačené řádky. Žák má možnost si dělat během testování poznámky a/nebo vypracovat koncept. Během testování je povoleno používat slovníky.

Ústní část maturitní zkoušky

Samotná ústní zkouška trvá 15 minut. Před zahájením ústní zkoušky má každý žák 15 minut na přípravu. Žák má možnost si během přípravy vypracovat poznámky a poté je při ústní zkoušce používat. Během přípravy na ústní zkoušku je povoleno používat slovníky. Při přípravě i v průběhu zkoušení žák pracuje s pracovním listem, který konkretizuje zadání ústní zkoušky a má pro všechna zadání jednotnou strukturu. Struktura pracovního listu je dána počtem částí ústní zkoušky. Jednotlivé části ověřují specifické cíle stanovené v tomto katalogu. Rozsah pracovního listu je dán charakterem a počtem stimulů a/nebo doplňkových materiálů (např. ukázka z literárního díla, fotografie, mapka). Doplňkové materiály mohou být předloženy žákovi až během zkoušení, pokud to vyžaduje ověřovaný specifický cíl. Instrukce v pracovním listu jsou v závislosti na ověřovaném specifickém cíli uvedeny v českém nebo anglickém jazyce.

Pracovní list je tvořen 4 závaznými částmi:

1. část – motivační úvod a reakce žáka na otázky zkoušející/-ho
2. část – samostatný ústní projev žáka s využitím osnovy a stimulu/-ů (např. fotografie, mapka)
3. část – interakce mezi žákem a zkoušející/-m v rámci komunikačních situací
4. část – práce s krátkým textem

Práci s krátkým textem lze (např. s ohledem na tematické propojení částí) přesunout za 2. část pracovního listu.

Specifické cíle vymezené v tomto katalogu mohou být ověřovány jen v rámci všeobecných témat a komunikačních situací, se kterými se žák může setkat v běžném a každodenním životě.

⁵ Součástí instrukcí může být pro názornost i vzor pro řešení úloh.

⁶ Informace o použitém fontu a velikosti písma má význam pro uváděné dělení textů na krátké, středně dlouhé a dlouhé (podle toho, kolik z formátu jedné stránky A4 text zabírá).

⁷ Počet řádků se řídí požadovaným rozsahem slov a průměrným počtem anglických slov (standardní písmo, 8–10 slov na řádek), která se vejdou na řádek.

Typ a formát úloh

Uzavřené úlohy

- **s výběrem odpovědi:** na základě informací v textu žák odpověď vybírá z nabídky 3–4 alternativ (např. úlohy s trojnásobnou nebo čtyřnásobnou volbou). U všech úloh je pouze jedna z nabízených alternativ správná.
- **dichotomické:**⁸ na základě informací v textu žák rozhoduje, zda jsou nabízená tvrzení pravdivá, nebo nepravdivá.
- **přiřazovací:** na základě informací v textu žák přiřazuje jevy ze dvou různě početných skupin, ke každému jevu z jednoho sloupce lze přiřadit právě jeden jev ze sloupce druhého.
- **s vícenásobným přiřazením:** žák pracuje se sumou krátkých textů.⁹ Tyto texty jsou označeny písmeny jako alternativy. Na základě informací v textech žák přiřazuje ke každé úloze právě jednu správnou alternativu. Každá úloha má tedy jen jedno správné řešení. Některé alternativy mohou být použity opakovaně a mohou být tedy řešením více úloh.

Otevřené úlohy

- **se stručnou odpovědí:** žák tvoří odpověď sám. Odpověď může být např. číslo, slovo, spojení slov nebo stručná odpověď vyjádřená nejvýše třemi slovy.
- **široce otevřené:** žák tvoří odpověď sám. Odpověď je souvislý písemný nebo ústní projev v požadovaném rozsahu.

⁸Úlohy dichotomické jsou známy i jako úlohy TRUE/FALSE nebo úlohy PRAVDA/NEPRAVDA.

⁹ Za sumu krátkých textů je považováno několik krátkých textů, které spolu vzájemně souvisejí (např. tematicky).

3. MATURITNÍ POŽADAVKY (SPECIFICKÉ CÍLE) K MATURITNÍ ZKOUŠCE Z ANGLICKÉHO JAZYKA 1 ZADÁVANÉ MŠMT

Maturitní požadavky na žáka, který bude skládat maturitní zkoušku z anglického jazyka 1, zahrnují požadavky na znalosti a dovednosti žáka, které mohou být ověřovány maturitní zkouškou. Nevymezují tedy vše, co by měl maturant z anglického jazyka 1 znát a umět.

Maturitní zkouška z anglického jazyka 1 je koncipována jako zkouška komplexní. Z tohoto důvodu jsou v katalogu vymezeny požadavky na **receptivní** i **produktivní**¹⁰ dovednosti žáka.

Maturitní požadavky jsou v katalogu definovány prostřednictvím **specifických cílů**. Specifické cíle pro jednotlivé receptivní i produktivní řečové dovednosti vždy zahrnují tyto složky:

- vymezení dílčích dovedností, tj. co žák dovede,
- charakteristiku vlastností textů, nahrávek, ústního nebo písemného projevu,
- charakteristiku komunikačních situací, oblastí užívání jazyka¹¹ a tematických okruhů.

Specifické cíle je vždy nutné posuzovat komplexně v rámci všech výše uvedených složek, protože se tyto složky navzájem doplňují a prolínají. Jinak by například dovednost pochopit hlavní myšlenku textu mohla být v různých testech ověřována na obsahově a jazykově jinak složitých textech. Obtížnost úloh ověřujících tuto dovednost na obsahově i jazykově stejně složitých textech se však může měnit i s tématem textu (abstraktní téma versus konkrétní téma; téma všeobecné a známé, např. cestování do zahraničí, versus téma odborné nebo méně známé, např. výroba lokomotiv nebo kroužkování netopýrů).

Při definování specifických cílů bylo tam, kde to bylo možné a vhodné, přihlédnuto k vymezení společné referenční úrovně **B1** a **B1+** v publikaci Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment¹² a k terminologii použité v deskriptorech úrovně **B1** českého překladu této publikace¹³.

¹⁰ S ohledem na formu zkoušky jsou interaktivní dovednosti ověřovány v rámci produkce pouze v omezené míře.

¹¹ tj. sféry jednání nebo oblasti zájmu

¹² Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment. Council of Europe. Cambridge University Press. 2001

¹³ Společný evropský referenční rámec pro jazyky. MŠMT ČR. Překlad Universita Palackého v Olomouci. MŠMT ČR. 2002

3.1 Receptivní řečové dovednosti

3.1.1 Poslech s porozuměním

Specifické cíle

➤ Žák dovede:

- rozpoznat téma
- pochopit hlavní myšlenku
- pochopit záměr/názor mluvčího
- postihnout hlavní body¹⁴
- postihnout informaci
- porozumět orientačním pokynům
- porozumět jednoduchým technickým informacím k předmětům každodenní potřeby

➤ Charakteristika výchozích poslechových textů a nahrávek

Ve funkci výchozích textů jsou užívány texty prostěsdělovacího, uměleckého, publicistického a populárně-naučného stylu (např. popis, orientační pokyny, varování/upozornění, veřejná hlášení/pokyny, oznámení, vyslechnutý rozhovor, přehled zpráv, vyprávění, úryvek z filmu/prózy), které jsou obsahově i jazykově nekomplikované. Neznámé výrazy¹⁵ se mohou ve výchozích textech vyskytovat pouze tam, kde nebrání řešení úloh nebo s řešením úloh bezprostředně nesouvisejí.

Zdroji poslechových nahrávek jsou autorské nebo převzaté autentické texty. Převzaté texty mohou být s ohledem na úroveň ověřované obtížnosti kráceny nebo jinak upraveny. Nejčastějšími zdroji převzatých textů jsou média a audiozáznamy veřejných produkcí a vyslechnutých rozhovorů/monologů.

Promluvy v nahrávkách jsou pronášeny standardní výslovností a se standardním přízvukem. Rychlost promluvy a vyjadřování mluvčích obecně odpovídá běžným a standardním situacím, ve kterých se může posluchač s promluvou setkat. Mluvíci jsou v nahrávkách dobře rozlišitelní (např. věkem, pohlavím).

Rušivé prvky (např. hluk na ulici), které by mohly ztížit porozumění, se v nahrávkách nevyskytují. V zájmu zvýšení autenticity situací však mohou nahrávky v malé míře obsahovat doplňkové zvuky omezené délky (cinkot skleniček v restauraci, otevírání dveří apod.).

Typem promluvy v nahrávkách může být krátký monolog nebo rozhovor (v délce do 1 minuty – vzkaz na záznamníku, rozhovor mezi zákazníkem a prodávacem apod.) nebo středně dlouhý monolog nebo rozhovor (v délce 2–3 minuty – vyprávění o události, organizační pokyny, rozhovor dvou studentů apod.).

➤ Charakteristika komunikačních situací, oblastí užívání jazyka a tematických okruhů

Výchozí texty se vztahují ke konkrétním a běžným tématům a vycházejí z autentických situací, se kterými se žák může setkat v každodenním životě a při cestování do zemí dané jazykové oblasti. Témata a situace se týkají oblasti osobní (vztahy, bydlení, cestování, zábava, koníčky apod.), veřejné (společenské události, doprava, poskytování/využívání služeb, apod.) a vzdělávací (výuka, pobyt na jazykovém kurzu apod.).

¹⁴ 3–4 hlavní body

¹⁵ výrazy nad rámec ověřované úrovně obtížnosti

3.1.2 Čtení s porozuměním

Specifické cíle

➤ Žák dovede:

- pochopit hlavní myšlenku/rozpoznat hlavní závěry textu
- pochopit záměr a/nebo názor autora/vypravěče/postav
- porozumět přáním a/nebo pocitům autora/vypravěče/postav
- rozpoznat hlavní body¹⁶
- porozumět popisu událostí
- porozumět výstavbě textu
- vyhledat informace
- shromáždit informace z různých částí textu
- shromáždit informace z více krátkých textů
- porozumět jednoduchým návodům, předpisům, značením, nápisům, pokynům apod.
- odhadnout význam neznámých výrazů
- rozpoznat, zda text obsahuje relevantní informaci/-e

➤ Charakteristika výchozích textů

Ve funkci výchozích textů jsou užívány texty prostěsdělovacího, uměleckého, publicistického a populárně-naučného stylu (např. oznámení, recept, nabídka, program, recenze, úryvek z prózy, vyprávění, dopis, popis události), které jsou obsahově i jazykově nekomplikované.

Neznámé výrazy¹⁷ se mohou vyskytovat ve výchozích textech pouze v omezené míře, např. pokud je ověřována dovednost odhadnout význam neznámého výrazu z kontextu, pokud nebrání řešení úloh, nebo s řešením úloh bezprostředně nesouvisejí. Při řešení úloh není povoleno používat slovníky, proto mohou být vybrané výrazy s českým překladem uvedeny za výchozím textem pod čarou.

Zdroji výchozích textů jsou autorské nebo převzaté autentické texty. Převzaté texty mohou být s ohledem na úroveň ověřované obtížnosti kráceny nebo jinak upraveny. Nejčastějšími zdroji převzatých textů jsou tištěná nebo elektronická média (např. webové stránky, noviny, časopisy, reklamní a propagační materiály), nápisy, značení apod.

Délka výchozích textů je omezená rozsahem jedné stránky formátu A4 a dána požadavky na úroveň ověřovaných dovedností. Převažují texty krátké (do 100 slov) a středně dlouhé (přibližně ½ stránky formátu A4). Dovednost vyhledat specifické informace v textu a dovednost shromáždit informace z více textů/částí textu je ověřována na dlouhém textu nebo na sumě krátkých textů v celkové délce jedné stránky formátu A4.

➤ Charakteristika komunikačních situací, oblastí užívání jazyka a tematických okruhů

Výchozí texty se vztahují ke konkrétním a běžným tématům a situacím, se kterými se žák může setkat v každodenním životě a při cestování do zemí dané jazykové oblasti. Témata a situace se týkají oblasti osobní (vztahy, bydlení, cestování, zábava, koníčky apod.), veřejné (služby, společenské události apod.) a vzdělávací (výuka, nabídka jazykové agentury apod.).

¹⁶ 3–4 hlavní body

¹⁷ tj. výrazy nad rámec ověřované úrovně obtížnosti

3.2 Produktivní řečové dovednosti

3.2.1 Písemný projev

Specifické cíle

➤ Žák dovede:

- popsat místo, cestu, věc, osobu, zážitek, událost, zkušenost, děj apod.
- popsat a/nebo představit sebe i druhé
- popsat pocity a reakce, např. libost/nelibost, souhlas/nesouhlas, překvapení, obavu
- vyjádřit názor/postoj a morální stanovisko, např. omluvu, lítost
- vyjádřit vlastní myšlenky
- vyjádřit úmysl, přání, žádost, prosbu, nabídku, pozvání, doporučení, apod.
- zdůvodnit určité činnosti a/nebo skutečnosti
- vysvětlit problém a/nebo navrhnout řešení problému
- vysvětlit a/nebo zdůraznit, co považuje za důležité
- sdělit/ověřit si informace a zprávy
- požádat o informace
- shrnout a/nebo využít předložené faktografické informace
- zeptat se na názor, postoj, pocity, problém apod.
- zodpovědět jednoduché dotazy

➤ Charakteristika písemného projevu žáka

Jednotlivé dovednosti jsou ověřovány na běžných slohových útvarech, jako jsou formální i neformální dopis (včetně elektronické formy korespondence) nebo vzkaz, životopis, vyprávění, popis apod.

Žák dovede s ohledem na požadovaný slohový útvar napsat srozumitelná sdělení a obsahově i jazykově nekomplikované souvislé texty, ve kterých jsou informace a myšlenky vyjádřeny dostatečně jasně a přesně, adekvátně záměru (zadání) a v souladu s běžnými pravidly výstavby požadovaného typu textu. Písemný projev je čitelný a v požadované délce.

Myšlenky a informace jsou v textu řazeny lineárně a tam, kde je to vhodné, jsou propojeny běžnými spojovacími výrazy. Text je vhodně organizován a logicky uspořádán. Pokud to vyžaduje typ textu nebo zadání, je slohový útvar ve standardizované konvenční podobě.

Jazykové prostředky jsou v rámci požadované úrovně použity přesně a vhodně. Úroveň formálnosti jazyka je volena s ohledem na situaci a příjemce. Pravopis a lexikální prostředky respektují standardní variety anglického jazyka. Zvolená varieta anglického jazyka (britská, případně americká) musí být vždy použita konzistentně, nikoli nahodile. Vliv mateřského či jiného cizího jazyka může být postřehnutelný, nesmí však narušit srozumitelnost.

Strukturovaná písemná práce zpravidla obsahuje dvě části. V každé části žák zpracovává na základě zadání jiný slohový útvar. Slohové útvary mají odlišný rozsah – jeden dlouhý souvislý text (max. 220 slov rukopisu) a jeden krátký souvislý text (max. 120 slov rukopisu).

➤ Charakteristika komunikačních situací, oblastí užívání jazyka a tematických okruhů

Požadovaný písemný projev se vztahuje ke konkrétním a běžným tématům a situacím, se kterými se žák může setkat v každodenním životě. Témata a situace se týkají oblastí osobní (vztahy, bydlení, cestování, zábava, koníčky apod.), veřejné (služby, společenské události apod.) a vzdělávací (výuka, účast na jazykovém kurzu apod.).

➤ Hodnocení písemného projevu žáka

V následující tabulce je uvedeno, co vše může být hodnoceno. Podle povahy zadání mohou, ale nemusí být použity všechny položky z tabulky, např. u vzkazu nebudou hodnoceny formální náležitosti textu. Pro celkové hodnocení se získané body z jednotlivých částí sčítají. Hodnotí se:

Zadání	- adekvátnost vzhledem k zadání, jednoznačnost sdělení, věcná správnost - dodržení tématu/stylu apod. - formální náležitosti požadovaného typu textu, - rozsah, relevantnost a srozumitelnost myšlenek a/nebo informací - vzájemná vyváženost myšlenek a/nebo informací
Jazykové prostředky, jazykové funkce	- přesnost jazykových prostředků/jazykových funkcí a vliv na srozumitelnost sdělení - rozsah jazykových prostředků/jazykových funkcí - účinek sdělení na příjemce
Formální a obsahová koherence	- logická uspořádanost myšlenek a/nebo informací - rozsah a přesnost prostředků textové návaznosti - členění textu
Délka textu	- dodržení požadované délky textu ¹⁸

3.2.2 Ústní projev

3.2.2.1 Samostatný ústní projev

Specifické cíle

➤ Žák dovede¹⁹:

- poskytnout nekomplikované informace a s omezenou přesností složitější informace
- shrnout informace
- vyjádřit myšlenky, přesvědčení, pocity, sny, naděje apod.
- vyjádřit názor např. na krátkou povídku, článek, pořad, událost
- postihnout dostatečně přesně podstatu myšlenky nebo problému
- vyjádřit souhlas/nesouhlas s názorem, jednáním apod.
- vysvětlit své názory, reakce, plány a jednání a stručně je zdůvodnit
- rozvinout argumentaci
- uvést podrobnosti
- srovnávat různé alternativy
- vyjádřit, co je pro něj nejdůležitější
- vysvětlit, proč něco představuje problém
- vylíčit/shrnout obsah knihy, článku, filmu apod.
- reprodukovat přečtený text
- požádat o ujištění, že výraz, který užil, je správný

Jednotlivé dovednosti jsou ověřovány na běžných typech promluvy, jako jsou jednoduchý popis (věci, místa, osoby, děje, situace, události, zážitku, postupu práce apod.), jednoduché a nekomplikované vyprávění, krátké hlášení/oznámení, jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce textu.

¹⁸ Za nedosažení nebo překročení požadované délky textu se odečítají body. V případě nedosažení požadované délky textu je žák penalizován i v rámci hodnocení užitých jazykových prostředků.

¹⁹ s pomocí i bez pomoci předem napsaných poznámek

3.2.2.2 Interakce

Specifické cíle

➤ **Žák (se) dovede²⁰:**

- zjistit, předat, ověřit si a potvrdit nekomplikované informace
- udílet a požádat o podrobné orientační pokyny
- zahájit, udržovat a ukončit jednoduchý rozhovor a do určité míry se chopit v rozhovoru iniciativy
- vyzvat partnera v komunikaci, aby vyjádřil svůj názor
- stručně komentovat a posoudit názor
- reagovat na vyjádřené pocity
- diskutovat o problému
- rozvinout argumentaci
- zapojit se do formální diskuse, ve které jde o výměnu faktografických informací nebo řešení problémů praktického rázu, a pokračovat v diskusi navzdory některým problémům²¹
- shrnout, kam diskuse dospěla
- srovnat, posoudit a diskutovat alternativní řešení problému (např. kam se má jít/co se má dělat)
- zodpovědět běžné dotazy
- zodpovědět otázky týkající se podrobností (např. o krátké povídce, článku, pořadu)
- zopakovat část toho, co partner v komunikaci řekl, aby se ujistil, že si vzájemně rozumí
- požádat o zopakování, objasnění nebo rozvedení toho, co bylo právě řečeno

Jednotlivé dovednosti jsou ověřovány na běžných typech interakce, jako jsou: formální i neformální rozhovor/diskuse a strukturovaný pohovor.

3.2.2.3 Hlasité čtení

Specifické cíle

- **Žák dovede** používat správně zvukové prostředky (výslovnost, intonace, artikulace, přízvuk, vázání slov apod.)

Dovednost je ověřována na neznámém výchozím textu, který se vztahuje k běžnému a všeobecně známému tématu. Text obsahuje pro danou úroveň běžnou a frekventovanou slovní zásobu a neznámé výrazy se snadno odvoditelnou výslovností.

➤ **Charakteristika ústního projevu žáka**

Ústní projev je souvislý a komunikace je srozumitelná a dostatečně plynulá. V komunikaci mohou být zřetelné pauzy způsobené např. plánováním gramatiky a lexika, hledáním vhodnějších formulací nebo pokusy o propojení myšlenek.

Nekomplikovaná sdělení jsou vyjádřena dostatečně přesně, jsou jednoduše formulována a prezentována jako lineární sled myšlenek s dostatečně rozvinutou argumentací. Složitější sdělení mohou být vyjádřena s omezenou přesností a v omezeném rozsahu, ale je zřejmé, co chce žák sdělit.

Žák komunikuje přiměřeně správně ve známých kontextech a využívá základní pravidla výstavby textu a běžný repertoár strategií a jazykových prostředků. Úroveň formálnosti jazyka je volena s ohledem na situaci a příjemce, formální diskuse probíhá v jasně artikulovaném, spisovném jazyce. S ohledem na komunikační situaci může promluva obsahovat běžně užívané hovorové výrazy.

Vliv mateřského či jiného cizího jazyka může být postřehnutelný, nesmí však narušit srozumitelnost.

²⁰ Specifické cíle pro interakci zahrnují i relevantní specifické cíle ze samostatného ústního projevu.

²¹ např. problémy s formulacemi, které mohou způsobovat pauzy a zavádět žáka do slepé uličky

➤ Charakteristika ústního projevu partnera v komunikaci

Žák dokáže sledovat a vhodně a dostatečně pohotově reagovat na zřetelně artikulovaný ústní projev, který je mu adresován, pokud partner v komunikaci mluví spisovným²² jazykem a vyhýbá se přílišnému užívání idiomů a netypickým nebo málo běžným regionálním odchylkám ve výslovnosti a významu výrazů a slovních spojení.

➤ Charakteristika komunikačních situací, oblastí užívání jazyka a tematických okruhů

Samostatný ústní projev žáka a interakce žáka a partnera v komunikaci se vztahují ke konkrétním, známým a běžným tématům a ke každodenním a snadno předvídatelným situacím, které mohou nastat např. při interakci s rodilým mluvčím v České republice, při cestování do zemí dané jazykové oblasti nebo během pobytu v zahraničí (ubytování, nakupování, jednání s úřady apod.). Žák si dovede poradit i v méně běžných situacích např. v obchodech, na poště, v bance, na policii (vrácení zboží, se kterým není spokojen; svědecká výpověď apod.) a dovede se v omezeném rozsahu a s omezenou přesností vyjadřovat i k abstraktním tématům. Témata a situace se týkají oblasti osobní (vztahy, bydlení, cestování, zábava, koníčky apod.), veřejné (doprava, služby, společenské události apod.) a vzdělávací (výuka, pobyt na jazykovém kurzu apod.) a profesní²³.

➤ Hodnocení ústního projevu žáka

V rámci ústního projevu žáka se podle povahy zadání v jednotlivých částech ústní zkoušky hodnotí:

Zadání	<ul style="list-style-type: none">- adekvátnost vzhledem k zadání, jednoznačnost sdělení, věcná správnost odpovědi- dodržení tématu/stylu apod.- rozsah, relevantnost a srozumitelnost myšlenek a/nebo informací- vzájemná vyváženost myšlenek a/nebo informací
Jazykové prostředky	<ul style="list-style-type: none">- přesnost jazykových prostředků a vliv na srozumitelnost sdělení- rozsah jazykových prostředků- účinek sdělení na příjemce
Jazykové funkce	<ul style="list-style-type: none">- rozsah a přesnost
Formální a obsahová koherence	<ul style="list-style-type: none">- logická uspořádanost myšlenek a/nebo informací- rozsah a přesnost prostředků textové návaznosti- plynulost (tempo, plánování, váhání, autokorekce apod.)- strukturovanost, délka úseků promluvy apod.
Interaktivní dovednosti	<ul style="list-style-type: none">- ovládnutí interaktivních strategií²⁴- míra závislosti na partnerovi v komunikaci, přístup k partnerovi v komunikaci²⁵
Zvuková stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none">- srozumitelnost, výslovnost, intonace, vázání slov apod.

²² S ohledem na komunikační situaci a téma může promluva obsahovat běžně užívané hovorové výrazy.

²³ Platí pouze v případě témat typu „Moje budoucí povolání“ nebo v rámci jednoduchého strukturovaného pohovoru.

²⁴ např. střídání partnerů v komunikaci (turn taking)

²⁵ např. projevení zájmu, citlivý přístup k partnerovi

3.3 Jazyková kompetence

Specifické cíle

➤ V rámci receptivních i produktivních dovedností **žák dovede:**

- používat lexikální prostředky včetně vybrané frazeologie
- používat jazykové funkce
- používat gramatické prostředky
- používat základní pravidla o stavbě slov, vět a nadvětých celků (souvětí, odstavců atd.)
- používat zvukové prostředky

➤ **Charakteristika jazykové kompetence žáka²⁶**

Nižší míra konkrétnosti, s jakou jsou výše uvedené složky jazykové kompetence uvedeny, souvisí s faktem, že jazyková kompetence jde napříč všemi řečovými dovednostmi. Rozsah a přesnost jednotlivých složek jazykové kompetence vyplývají z charakteristiky komunikačních situací, oblastí užívání jazyka a tematických okruhů, tj. z požadavku na žáka, aby obstál v běžných komunikačních situacích a dokázal se vypořádat s běžnými a všeobecně známými tématy.

- Žák flexibilně, efektivně a s dostatečnou přesností využívá běžné a frekventované lexikální prostředky, případně dovede upravit své vyjadřování tak, aby se vypořádal i s méně obvyklými či obtížnými situacemi. Žák se dovede vyjádřit do určité míry s pomocí opisných prostředků, dovede definovat rysy něčeho konkrétního, pokud si nemůže vzpomenout na příslušné slovo, dovede označit věc podobnou pojmu, který chce vyjádřit apod.
- Žák dovede ke svému vyjadřování používat dostatečně širokou škálu jazykových funkcí (např. vyjádřit omluvu, lítost, žádost) a s omezenou přesností na širokou škálu jazykových funkcí reagovat.
- Žák dovede dodržovat v psané i mluvené podobě důležité zdvořilostní normy a nejdůležitější rozdíly typické pro danou jazykovou oblast.
- Žák dovede používat správně repertoár běžných gramatických prostředků, při vyjadřování složitějších myšlenek se mohou vyskytovat chyby, které však neztěžují porozumění.
- Žák dovede respektovat standardní pravidla pravopisu anglického jazyka – variety britské, případně americké. Zvolená varieta anglického jazyka (britská, případně americká) je použita v ústním i písemném projevu žáka konzistentně a ne nahodile.
- Sdělení žáka je i přes občas se vyskytující chyby ve výslovnosti a/nebo díky cizímu přízvuku nebo nesprávné intonaci srozumitelné, promluva je dostatečně plynulá a dá se většinou bez problémů sledovat.
- Vliv mateřského nebo jiného cizího jazyka může být patrný, srozumitelnost projevu však není narušena a sdělení je bez většího úsilí možné sledovat.

➤ **Charakteristika komunikačních situací, oblastí užívání jazyka a tematických okruhů**

Výchozí texty i požadavky na produkci žáka se vztahují ke konkrétním a běžným tématům a komunikačním situacím, se kterými se žák může setkat v každodenním životě a při cestování do zemí dané jazykové oblasti. Komunikační situace a tematické okruhy se týkají oblasti osobní (vztahy, bydlení, cestování, zábava, koníčky apod.), veřejné (doprava, poskytování/využívání služeb, společenské události apod.), vzdělávací (výuka, pobyt na jazykovém kurzu apod.) a okrajově oblasti profesní (budoucí povolání apod.).

²⁶ Úroveň jazykové kompetence žáka je obecně dána úrovní vymezenou v platných pedagogických dokumentech.

3.4 Tematické okruhy, komunikační situace a oblasti užívání jazyka

3.4.1 Tematické okruhy

Tematické okruhy se týkají konkrétních a běžných témat z oblasti osobní, veřejné a vzdělávací. Tematické okruhy lze dělit podle různých hledisek, výčet témat pod jednotlivými tematickými okruhy však nebude nikdy uzavřený. Mnohá témata se navíc mohou vztahovat k několika tematickým okruhům a vzájemně se mohou prolínat, např.:

Stravování může být zastoupeno v tematických okruzích:

- I Každodenní život** – v rámci života doma (např. stravovací zvyklosti a každodenní stravování) i školního života (např. stravování ve školní jídelně),
- II Osobní a společenský život** – v rámci volného času (např. stravování mimo domov i školu, pohoštění v rámci významné události),
- III Svět kolem nás** – v rámci města a regionu, ve kterém žijí (např. stravovací zařízení), i života v jiných zemích (např. mezinárodní kuchyně, zvyky, tradice).

V rámci vymezených tematických okruhů mohou být ověřovány specifické cíle uvedené v kapitolách 3.1–3.3.

- I Každodenní život** – život doma (např. stravování, nákupy, každodenní povinnosti); školní život (např. stravování, výuka, cestování do školy); zdraví a životní styl (např. péče o zdraví, hygienické návyky, vzhled) apod.
- II Osobní a společenský život** – já a moje rodina (např. osobní charakteristiky, členové rodiny a rodinné vztahy); osobní vztahy a komunikace (např. přátelé, můj vztah k jiným skupinám); domov, ubytování a bydlení (např. můj pokoj, náš dům/byt); volný čas a společenské aktivity (např. kulturní a sportovní aktivity, koníčky); prázdniny a významné události; plány do budoucna (např. profesní, studijní, v otázkách bydlení) apod.
- III Svět kolem nás** – město a region, ve kterém žijí (např. dopravní infrastruktura, služby, bydlení, sportovní a kulturní vyžití a události, zajímavá místa); lidé a společnost (např. vztahy mezi lidmi, společenské problémy); příroda a životní prostředí (např. ochrana životního prostředí, počasí); tradice a zvyky (např. svátky a s nimi spojené tradice); doprava a cestování (např. cestování do/ze zahraničí, turistika); život v jiných zemích (např. mateřský jazyk/cizí jazyk, místa, zvyky, lidé); světové události a témata (např. sportovní a kulturní události) apod.

3.4.2 Komunikační situace a oblasti užívání jazyka

Komunikační situace procházejí napříč řečovými dovednostmi a tematickými okruhy uvedenými v tomto katalogu požadavků. Požadavky na žáka jsou zasazeny do kontextu konkrétní situace v rámci následujících oblastí užívání jazyka:

- A oblast osobní**, kde žák vstupuje do komunikačních situací jako soukromá osoba s vazbami zejména na přátele a rodinné prostředí.

Komunikační situace se mohou odehrávat v rovině osobní korespondence nebo interakce po telefonu, diskuse v rámci rodinné oslavy, přátelského rozhovoru s rodilým mluvčím apod. Konkrétní situace se mohou týkat např. pobytu v hostitelské rodině, setkání s přáteli nebo osobami ze/v zahraničí, sportovní nebo kulturní události, koníčků.

- B oblast veřejná**, kde žák vystupuje jako součást širší veřejnosti a vstupuje do komunikačních situací jako účastník společenského/veřejného života.

Komunikační situace se mohou odehrávat v rovině formální korespondence nebo interakce po telefonu, společenské nebo administrativní interakce apod. Konkrétní situace se mohou týkat např. realizace ubytování nebo koupě, jednání na úřadě, využívání zdravotních služeb, využívání veřejné dopravy apod.

- C oblast vzdělávací**, kde žák vystupuje jako součást organizovaného vzdělávacího procesu a vstupuje do komunikačních situací jako účastník tohoto procesu.

Komunikační situace se mohou odehrávat v rovině formální korespondence nebo interakce s vyučujícím nebo zástupcem vzdělávací instituce, debaty nebo diskuse během vyučování, pohovoru s uchazečem o studium apod. Konkrétní situace se mohou týkat např. výuky nebo přestávky na jazykovém kurzu, prezentace ve třídě, pohovoru.

- D oblast pracovní**, kde žák vystupuje jako součást pracovní sféry a vstupuje do komunikačních situací jako účastník pracovního procesu (např. žák je na praxi nebo na brigádě).

Komunikační situace se mohou odehrávat v rovině formální korespondence nebo interakce po telefonu, interakce se zaměstnavatelem nebo budoucím zaměstnavatelem apod. Konkrétní situace se mohou týkat např. pohovoru uchazeče o zaměstnání, brigády nebo sezónní práce.

Žádnou z oblastí užívání jazyka nelze považovat za uzavřenou. Komunikační situace v rámci jednotlivých oblastí však zpravidla zahrnují následující složky:

- **prostředí, místo a čas** (kde a kdy se komunikační situace odehrává),
- **osoby** (kdo se komunikační situace účastní a v jaké společenské roli),
- **události/činnosti/úkony** (co se během komunikační situace odehrává/koná),
- **předmět komunikace** (čeho/koho se komunikační situace týká).

4. PŘÍKLADY FORMÁTŮ ÚLOH

Jednotlivé příklady formátů úloh mohou zahrnovat podle povahy ověřovaných specifických cílů popis formátu úloh a typu výchozího textu, instrukce k řešení úloh, výchozí text a úlohu/-y, zdroj výchozího textu, řešení úloh a v odůvodněných případech pro názornost i vzor řešení úloh²⁷. Instrukce se vždy vztahují ke všem úlohám k jednomu výchozímu textu.

4.1 Příklad úlohy uzavřené s výběrem odpovědi ze čtyř alternativ, krátký výchozí text (didaktický test – čtení s porozuměním)

Přečtete si krátký výchozí text a úlohu 1. Na základě informací v textu vyberte k úloze 1 nejvhodnější alternativu A–D.



British people eat more than 140 million bananas each week, but bananas could be extinct in the next ten years because of *pests*²⁸ and

disease which are attacking the world's favourite fruit. A global epidemic is attacking bananas so that the banana plants, which used to give fruit for more than thirty years, now live for only about three years. Scientists want to change the genetic code of the banana but large producers don't want to give money for the *research*²⁹ because they are afraid of the reactions of their customers.

(Current, Vol.10/No.3 2004, upraveno)

1 Který z nadpisů se nejlépe hodí k textu o banánech?

A) **The British Eat Too Many Bananas!**

B) **Bananas are Dangerous!**

C) **Bananas are in Danger!**

D) **Buy the 1st Genetically Modified Bananas – They Taste Great!**

Řešení: 1 C

²⁷ Řešení není uvedeno u úloh otevřených s širokou odpovědí.

²⁸ pest: škůdce, škodlivý hmyz

²⁹ research: výzkum

4.2 Příklad úloh uzavřených s výběrem odpovědi ze čtyř alternativ, středně dlouhý výchozí text (didaktický test – čtení s porozuměním)

Přečtěte si následující text a úlohy 1–5. Na základě informací v textu vyberte ke každé otázce nejvhodnější alternativu A–D.

Ben Kweller – an anti-folk superhero

*For an anti-folk superhero, Ben is shockingly sensible. At the age of 21, he is already a veteran of the music business. In 1993, when he started his career as a musician, he formed the punk rock trio **Radish**, but on his recent solo debut, Kweller put the punk aside and presented himself as a songwriter.*



1 Ben Kweller was catapulted into the show-business world a very long time ago. One day in summer 1993 Ben answered the phone at his home in Greenville, Texas.

The woman on the other end introduced herself as Courtney, and then began telling him how much she loved his music. Several minutes later Ben *realized*³⁰ that he was talking to Courtney Love, the famous rock star and widow of one of his music heroes, Kurt Cobain.

2 ‘The funny thing is that when I realized who was on the phone, I felt no excitement. Actually, I was in no way *impressed*³¹, because I had been introduced to many rock star greats that summer. I had even been to lunch at Madonna’s. Meeting celebrities was cool at first’, he remembers. ‘But when you meet so many famous people in such a short time, you kind of get used to it.’

3 It is not unusual for record companies trying to sign a contract with a new singer or band to bring into action their biggest pop stars. But one thing about the contract with Ben Kweller and his band, Radish, was unusual: he was only 14 years old.

4 Kweller and his fellow band members, John Kent, 16, and Bryan Blur, 28, were catapulted into the ‘big’ world of music after a performance at the New York rock club, CBGB. As word of the wonder kid spread, a war followed with 14 recording companies trying to contract Kweller and his family.

5 Kweller and his father, Howie, a doctor who manages his son’s career, chose Mercury Records. They signed a three-record contract with Mercury Records that brought the teenager a \$750,000 signing bonus and a *royalty agreement*³² many well-known pop stars would die for.

6 Since 1993, Ben Kweller has mastered the role of the successful pop musician. ‘I’m not about the money,’ he explains, ‘I’m all about art.’ The dream contract has not changed the members of his band either. Ben says, ‘We feel a little different, but we understand that tomorrow everything could be gone.’

(www.nyrock.com/interviews 2002, upraveno)

³⁰ realize (AmE)/realise (BrE): uvědomit si

³¹ impress: učinit dojem, zapůsobit, imponovat

³² royalty agreement: smlouva o autorském honoráři

1 Who was the woman on the phone? (odstavec 1)

- A) a rock star
- B) Ben's music hero
- C) a singer Ben was in love with
- D) a singer whose music Ben loved

2 How did Ben feel when he *realized*³³ who was on the phone? (odstavec 2)

- A) He felt funny.
- B) He was excited.
- C) He was impressed.
- D) None of the above is correct.³⁴

3 What was unusual about the contract with Ben? (odstavec 3)

The contract with Ben was unusual, because Ben was

- A) a new singer.
- B) an unknown singer.
- C) a very young singer.
- D) a very famous pop star.

4 What does the author say about the war in the text? (odstavec 4)

It was a war between

- A) the recording companies.
- B) the members of the band.
- C) the members of Ben's family.
- D) the pop-stars who sang at CBGB.

5 What is the author trying to do in the text?

The author is trying to describe

- A) Ben Kweller's present life.
- B) his feelings about Ben Kweller.
- C) the beginnings of Ben Kweller's career.
- D) the life of Ben Kweller's favourite pop stars.

Řešení: 1 A; 2 D; 3 C; 4 A; 5 C

³³ realize: uvědomit si

³⁴ Žádná z výše uvedených alternativ není pravdivá.

4.3 Příklad úlohy uzavřené s výběrem odpovědi ze tří alternativ, středně dlouhý výchozí text (didaktický test – jazyková kompetence)

Přečtěte si text o 'graffiti'. K úlohám 1–15 vyberte vždy jednu správnou alternativu A–C.

Graffiti – nothing new

Graffiti is nothing new and it (1) _____ around for a long time. During the Second World War the *phrase*³⁵ 'Kilroy was here' (2) _____ in many countries. In the middle of the 20th century street gangs in the USA used graffiti (3) _____ marking their territories. In the 70s graffiti became (4) _____ for hundreds of New York City teenagers and the first graffiti writing groups started to form. This new life style was massively influenced by the hip-hop culture. Hip-hop with (5) _____ rapping, break dancing, attitude and graffiti became a way to show anger, humour or to express an opinion.

Nobody knows who started graffiti during this era (6) _____ we do know who inspired people to start 'tagging' (writing their nickname in (7) _____ artistic way). It was TAKI 183 and it happened in 1969. TAKI 183 was a teenager from (8) _____ named Demetrius. He lived on 183rd Street in New York and his nickname was Taki, (9) _____ his tag became TAKI 183. He wrote it everywhere he went and people copied (10) _____. Soon graffiti was all over (11) _____ city and it started spreading across America.

Railroad and subway trains became very popular for graffiti because it could (12) _____ by many people, from the poorest to the richest neighbourhoods. But it wasn't simply how many times people could write their name on a wall or a train (13) _____ was important, but also the style they did it with.

The style of graffiti (14) _____ a lot since 1969. Nowadays, you (15) _____ see graffiti almost everywhere, even in galleries and in books about art.

(Club – Mary Glasgow Magazines No.1/2002, upraveno)



"Love:Patience, Persistence,
Compassion"
Change:US - Philadelphia

(www.jam2dis.com 2004-09)

³⁵ phrase: fráze, slovní spojení

1

- A) is
- B) was
- C) has been

2

- A) appear
- B) appeared
- C) has appeared

3

- A) for
- B) on
- C) to

4

- A) way of life
- B) a way of life
- C) a way to life

5

- A) it
- B) its
- C) it's

6

- A) or
- B) but
- C) because

7

- A) a
- B) an
- C) --

8

- A) Greek
- B) Grease
- C) Greece

9

- A) so
- B) but
- C) because

10

- A) his
- B) him
- C) himself

11

- A) a
- B) the
- C) --

12

- A) see
- B) be seen
- C) have seen

13

- A) who
- B) that
- C) whose

14

- A) changes
- B) changed
- C) has changed

15

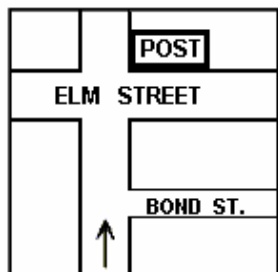
- A) can
- B) are able
- C) are allowed

Řešení: 1 C; 2 B; 3 A; 4 B; 5 B; 6 B; 7 B; 8 C; 9 A; 10 B; 11 B; 12 B; 13 B; 14 C; 15 A

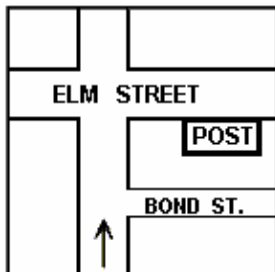
4.4 Příklady úloh s výběrem odpovědi ze čtyř alternativ včetně prepisů nahrávek, krátké výchozí texty (didaktický test – poslech s porozuměním)

Uslyšíte 2 **krátké nahrávky**, ve kterých různí lidé hovoří v různých situacích. Po vyslechnutí každé nahrávky vyberte k úlohám **1 a 2** vždy jeden vhodný obrázek **A–D**. Každou nahrávku uslyšíte dvakrát.

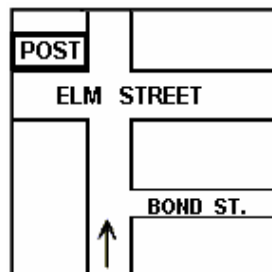
1 Where is the post office?



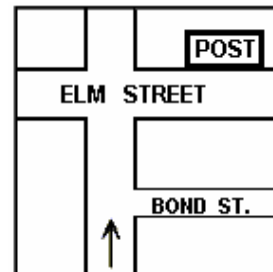
A)



B)



C)



D)

Přepis nahrávky:

...

KRÁTKÝ ZVUKOVÝ SIGNÁL

Úloha 1 /2"/

Where is the post office? /5"/

Woman: Excuse me, could you tell me how to get to the post office?

Man: Oh, you're nearly there. Just keep going straight ahead until you get to Elm Street. When you get to Elm Street, turn right. The post office is about a 100 meters along on the left hand side.

Woman: Oh, thank you very much. /7"/

Celý rozhovor uslyšíte ještě jednou.

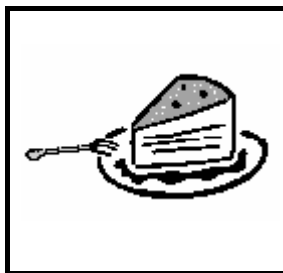
Opak. rozhovoru bez otázky /7"/

KRÁTKÝ ZVUKOVÝ SIGNÁL

2 What will the woman have in the snack bar?



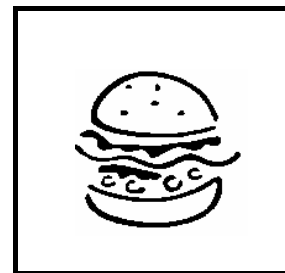
A)



B)



C)



D)

Přepis nahrávky:

Úloha 3 /2"/

What will the woman have in the snack bar? /5"/

Man: Let's have something to eat; there's a Chinese restaurant just across the street.

Woman: Oh, I had a big sandwich just an hour ago, but I could do with a small piece of cake and perhaps a cup of coffee.

Man: So, how about the snack bar over there. You could have your cake and I'll have a big juicy hamburger. And you can have the coffee later ... after we get home. Would that be all right for you?

Woman: Sure, let's go then. /7"/

Celý rozhovor uslyšíte ještě jednou.

Opak. rozhovoru bez otázky /7"/

KRÁTKÝ ZVUKOVÝ SIGNÁL

Řešení: 1 D; 2 B

4.5 Příklad úloh dichotomických³⁶, dlouhý výchozí text (didaktický test – čtení s porozuměním)

Přečtěte si tvrzení **1–8** a informace z letáku jedné zoologické zahrady. Na základě informací v textu rozhodněte, zda jsou tvrzení pravdivá (**P**), nebo nepravdivá (**N**). První úloha slouží jako **vzor (0)**.

Vzor 0	P	N
The Zoo was opened in 1913.	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
1 I <u>can't</u> visit the Zoo every day of the year.	P	N
2 I can go to the Zoo alone if I am 13 years old.	P	N
3 I can book a safari bus on the telephone number 0131-314 0326.	P	N
4 Coach drivers and children under 14 have free entry into the Zoo.	P	N
5 I do <u>not</u> know the price of the ticket for a seventeen-year-old student from the text.	P	N
6 The painted hunting dogs in the Zoo were born on 29 th May.	P	N
7 There are more than five painted hunting dogs in the Zoo at present.	P	N
8 I can see only female painted hunting dogs in the Zoo at present.	P	N

(zdroj výchozího textu – *Edinburgh Zoo Brochure 2004*, upraveno)

Řešení: 1 N; 2 N; 3 N; 4 N; 5 P; 6 N; 7 N; 8 P

³⁶ Jako ukázka byl zařazen pouze výběr úloh, které se k výchozímu textu váží.

Life is for living, so take some time out and enjoy the wonders of the natural world...

...at Edinburgh Zoo, amongst some of the world's most endangered animals.



EDINBURGH
ZOO

enjoy

Edinburgh Zoo opened in 1913, in leafy hillside parkland just ten minutes from the centre of Edinburgh. Recognised as one of the world's leading Zoos, we are involved in many conservation breeding programmes, and we give the highest priority to the welfare, both physical and behavioural, of the animals in our care.

Opening times

We are open every day of the year—even Christmas Day!—from 9:00am and close at the following times:

April-September 6:00pm
October and March 5:00pm
November-February 4:30pm



Edinburgh Zoo
Murrayfield,
Edinburgh H12 6TS
tel: 0131-334 9171;
fax: 0131-314 0382

Visitor information

Please note that an adult (over 17) must accompany any visiting children under the age of 14 at all times — tickets are available at 50% discount to children under 14.

Access

Please note that the Zoo is on a very steep hill. All the animal enclosures and houses, and most of the toilets, are fully accessible. One of the hilltop safari buses can take wheelchair users, but please telephone in advance to pre-book a wheelchair: 0131-314 0326.

Gift shop

Don't leave without visiting our newly reconstructed gift shop, in the main entrance, so Zoo admission is not necessary to enter the shop. Stocked full of gifts, books, games, souvenirs and much, much more, there's something to please every taste and budget! The gift shop is open from 9:00am and closes at the following times:
April–October 5:00pm
November–March 4:30pm

Groups

We offer free coach parking, free admission for the coach driver and tour operator, and a 20% discount on all parties of 10 or more paying visitors.

What's new?

The painted hunting dogs have finally arrived, and look wonderful in their brand new enclosure in the south-west corner of the Zoo! The five sisters, born in November 2002, arrived on 29 May from Berlin Zoo and have settled really well.

The dogs were once common in Africa, with numbers over 500,000 in 39 countries. The effects of human activities have drastically reduced their numbers during the past forty years. Currently, an estimated 3000 dogs remain, and they are now listed as 'endangered' on the IUCN red list of threatened species.

They are at Edinburgh Zoo as part of a European Endangered Species Programme, and we hope to receive three males to join the group next year.



Come, see and enjoy ...

4.6 Příklad úlohy přiřazovací, suma krátkých textů (didaktický test – čtení s porozuměním)

Přečtěte si informace o studentech a nabídku kurzů **A–F**. Ke každé úloze **1.1–1.5** vyberte jeden vhodný kurz z nabídky **A–F**. **Jeden** kurz je v nabídce **navíc** a nebude použit.

Studenti jsou ve Velké Británii na jazykovém kurzu pro mírně pokročilé. Jazyková škola jim nabídla několik mimoškolních zájmových kurzů, které by studenti mohli během jazykového kurzu bezplatně navštěvovat.

1.1

Paola is a student from Rome. She is interested in art and history and she'd like to work as a tour guide after she finishes school. She thinks it could be useful to learn something about her future profession from somebody with more experience.

1.2

Pierre is a student of photography from Paris and spends a lot of time with his camera and in front of his PC during the school year. He doesn't want to use a PC or his camera during his stay – he wants to relax. He is looking for some activity which is new to him. He prefers indoor creative activities where he can use his imagination and fantasy.

1.3

Jan is a student of economics from Prague. He dislikes tour-guided excursions, taking photographs and sightseeing. He prefers computer work to any other activity and wants to find a course which will suit his taste.

1.4

Marriana is a student from Tirana. She will start working on her biology project next school year and she'd like to use some of the drawings and photos from her textbook in her project work. However, she doesn't know how to work with a computer and she thinks she is not good at drawing. She is looking for a course which can help her.

1.5

Joana thinks **David** spends too much time with computers so she'd like to choose for her and David some outdoor activity where she could also use her new digital camera. David will do anything to spend some time with Joana.

Řešení: 1 D; 2 F; 3 C; 4 A; 5 E

BE CREATIVE – CREATE YOUR OWN AFTER-SCHOOL ACTIVITIES!!!

Course A

Drawing is nothing to be afraid of! This course is designed for students who have no experience in drawing, including those who just can't draw! In this course you will do a series of simple drawing exercises and you will use photographs as models to draw pictures *comparable*⁴¹ with the original. So don't be surprised if you learn how to draw!

4 sessions: Tue., Thu., 7:45–9:45 p.m.

Course B

This course will introduce the students to the technical aspects of photography and processes connected with making their own photographs. Camera parts and functions will be explained and demonstrated. Students will process their own black-and-white photographs – two darkroom sessions are included. Students should bring their own cameras for the first lesson.

3 sessions: Wed., Fri., 7:00–8:30 p.m.

Course C

This course is for students who want to be creative with the photos and pictures downloaded from the Internet. Students will practise various creative activities with photos and pictures – they'll learn to download and scan photographs and pictures, improve their quality, modify or *adjust*⁴² them, create their own pictures and much more. Good knowledge of PC skills is required.

3 sessions: Mon., Wed., 5:00–6:30 p.m.

Course D

Do you know famous paintings only from photographs? Do you want to change it? This course is designed for students who are interested in art and want to learn more about famous masters of European painting from our experienced guides. Lessons will take place in galleries where you'll learn on the spot about famous paintings and painters, historical contexts and artists' techniques.

2 sessions: Sat. 12:30–16:30 (bus departs from Upper Road – see notice board)

Course E

This course is designed for those who want to take good quality photographs. You'll learn to work with light and perspective. Our instructors will teach you to choose the right terrain and sceneries for your photographs. The best photos will be displayed in the school gallery. Be prepared to spend some time in the country, because the course includes a one-day shooting field trip. Not open to students without cameras.

3 sessions: Tue., Thu., 4:30–6:00 p.m., plus a one-day trip (Saturday)

Course F

Are you creative? Have you got a few photographs and pictures from magazines you can spare? Have you ever thought of using them to make art? This class is designed for the curious! Working with pictures from magazines, photographs and pages from newspapers, students will explore collage as a means of self expression. Bring newspapers and magazines with full-page photographs.

2 Sessions: Mon., Thu., 5:30–7:00 p.m.

(Cermat 2004)

⁴¹ comparable: srovnatelný

⁴² adjust: upravit

4.7 Příklady úloh otevřených se stručnou odpovědí včetně přepisu nahrávky, středně dlouhý výchozí text (didaktický test – poslech s porozuměním)

Prohlédněte si poznámky k jazykovému kurzu. Některé informace zde chybí. Uslyšíte monolog, ve kterém učitel jazykového kurzu hovoří k novým studentům. Po vyslechnutí nahrávky **doplňte** do poznámek na vyznačená místa **1–6** chybějící informace. První úloha slouží jako **vzor (0)**. Celý monolog uslyšíte dvakrát.

Head teacher's name is (0) JAMES MELVILLE.

His office is on the 1st floor on the left (1) _____ the coffee machine.

The written part of the test starts at (2) _____ a.m. and
the written test is (3) _____ minutes long.

Students are not allowed to use (4) _____ during the written test.

The oral part of the examination takes place on (5) _____ floor and
the interview takes about (6) _____ minutes.

Přepis nahrávky:

Prohlédněte si poznámky k jazykovému kurzu. Některé informace zde chybí. Uslyšíte monolog, ve kterém učitel jazykového kurzu hovoří k novým studentům. Po vyslechnutí nahrávky doplňte do poznámek na vyznačená místa 12 – 17 chybějící informace. Nejprve si přečtete poznámky k jazykovému kurzu.

30"/

KRÁTKÝ ZVUKOVÝ SIGNÁL

Um ... Good morning ... and welcome to the Longham Language School. I am the head teacher of the English language department. My name is James Melville ... let me spell it for you ... EM-Í-EL-VÍ-ÁJ-double EL-Í ... You will find my office is on the first floor, room number 104, ... that's the room on the left opposite the coffee machine. ... Now, before you are handed the test sheets, let me give you some information about the placement test you are going to take. First of all ... you are all required to take the oral and the written placement test in order to determine accurately the level of your English. You will all be starting with the written part of the test in this room at 9:30 ... that's in about 20 minutes. You will have 60 minutes to complete this part of the test. ... You are not allowed to use dictionaries and have anything on your desks except your pen or biro. ... After you hand in your answer sheets ... that will be at half past ten, you will be asked to take all your belongings and move to the second floor for the oral part of the test. The number of your room, where you will be taking your oral test, is printed on the front page of your test sheet ... in the top left hand corner. ... here. During the oral part of the test, each of you will be interviewed for about 8 minutes ... and then ... well, it will be time for lunch. The lunch break always ends at 1 p. m. when the regular

Máte 20 vteřin na doplnění svých odpovědí. /20"/

KRÁTKÝ ZVUKOVÝ SIGNÁL

Celý monolog uslyšíte ještě jednou.

Opak. monologu /2"/

...

Řešení: 1) opposite; 2) 9:30/half past nine apod.; 3) 60/sixty; 4) dictionaries/dictionary; 5) second/2nd apod.; 6) 8/eight
Poznámka: Nehodnotí se pravopisné chyby, sdělení však musí být srozumitelné a jednoznačné.

4.8 Příklad zadání a zápisu odpovědi otevřené úlohy se širokou odpovědí (strukturovaná písemná práce – písemný projev)

Nejprve si přečtete zadání variant **A** a **B**. Pro jednu z variant se rozhodněte.

Písmeno zvolené varianty zapište do rámečku vyznačeného v čístopise!

Varianta A

Příští měsíc se stěhujete s rodiči z bytu do rodinného domku (nebo z rodinného domku do bytu). Napište známé/-mu, která/ý je rodilá/ý mluvčí, dopis v rozsahu **150-180 slov**, ve kterém **jí/mu tuto informaci sdělíte a:**

- uvedete **2 informace** o tom, jak dům/byt, do kterého se budete stěhovat, vypadá,
- uvedete, **zda se** na stěhování **těšíte / netěšíte**,
- uvedete **1-2 důvody, proč** se na stěhování těšíte/netěšíte,
- uvedete, **kdy** jí/mu pošlete vaši novou adresu.

Varianta B

Příští měsíc se stěhujete s rodiči do jiného města/regionu. Napište známé/-mu, která/ý je rodilá/ý mluvčí, dopis v rozsahu **150-180 slov**, ve kterém **jí/mu tuto informaci sdělíte a:**

- uvedete **2 informace** o tom, jak město / místo, do kterého se budete stěhovat, vypadá,
- uvedete, **zda se** na stěhování **těšíte / netěšíte**,
- uvedete **1-2 důvody, proč** se na stěhování těšíte/netěšíte,
- uvedete, **kdy** jí/mu pošlete vaši novou adresu.

Vybral/-a jsem si variantu

Dear

I'm just writing to tell you the latest news.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(cca 120)

(cca 150)

.....

.....

.....

.....

.....

Poznámka: Řádky na šedém podtisku mohou být využity pokud žák odděluje odstavce vynecháním řádku.

4.9 Příklad úloh v části 2 ústní zkoušky (ústní zkouška – samostatný ústní projev)

V této části ústní zkoušky máte samostatně pohovořit na téma bydlení (život ve městě a na vesnici) s využitím **obrázků 1 a 2** a **úkolů A–C**. Na konci vašeho samostatného ústního projevu vám zkoušející může položit několik doplňujících otázek.

A Prohlédněte si **oba** obrázky a **popište** je. K popisu **můžete** využít následující body osnovy:

- poloha/místo/krajina/okolí
- roční období/počasí
- bydlení
- doprava
- životní prostředí
- jiné

B Vyberte si **jeden** z obrázků a zvažte

- možnosti vyžití místních obyvatel
- dostupnost služeb/vzdělání
- pracovní příležitosti pro místní obyvatele
- výhody/nevýhody bydlení v lokalitě

C Která z lokalit je Vám bližší? Kde byste raději bydlel/-a? Proč?



Obr. 1 (lokalita 1)



Obr. 2 (lokalita 2)

4.10 Příklad úlohy v části 4 ústní zkoušky (ústní zkouška – práce s textem)

V této části ústní zkoušky máte přečíst nahlas krátký text o zpěvákovi ze skupiny *The Streets*. Po přečtení textu vám zkoušející může položit několik doplňujících otázek k textu.

Mike Skinner, from the *The Streets*, has been called “The British Eminem” because, like Eminem, he is a white rapper who has broken through. But Mike doesn’t agree with this. He says, “I am not like him and his music, really. I don’t wear baggy jeans and chunky chains. Eminem’s style is a mix of very fast, angry and hard songs with strong beats. He, and the other American rappers, rap about violence, dangerous life, killing and even stabbing people in the head. I think that my music is different – it is quite noisy, and it is too much influenced by reggae and jazz to be hip-hop.”

Mike raps about friendship, his neighbours and the life of fast food, beer and girls. His style is very humorous, and he likes to make fun of the life he lives.